

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie

LWA.410.016.02.2015
P/15/037

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/037 – Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miast
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontrolerzy	1. Inga Piotrowska, st. inspektor k.p., upoważnienie do kontroli nr 97269 z dnia 4 września 2015 r. dowód: akta kontroli tom I str. 1-2 2. Krzysztof Łączyński, st. inspektor k.p., upoważnienie do kontroli nr 97283 z dnia 22 września 2015 r. dowód: akta kontroli tom I str. 3-4 3. Agnieszka Bolesta, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr 98449 z 10 grudnia 2015 r. dowód: akta kontroli tom II str. 1-2
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Radomiu, ul. Jana Kilińskiego 30, 26-600 Radom ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Radosław Witkowski, Prezydent Miasta Radomia dowód: akta kontroli tom I str. 5-6

II. Ocena kontrolowanej działalności²

Ocena ogólna

NIK ocenia pozytywnie realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Radomia na lata 2007-2013³ w ramach którego zrealizowano częściowo lub w pełni 67 projektów, z czego 13 przy współfinansowaniu UE. Zrealizowane projekty pozytywnie wpłynęły na uporządkowanie przestrzeni publicznej w sąsiedztwie obiektów poddanych rewitalizacji oraz stworzyły wzajemne powiązania funkcjonalne z projektami zrealizowanymi w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Kazimierzowskiego i innymi działaniami inwestycyjnymi Miasta.

Przyjęty przez Urząd system monitoringu pozwalał na okresowe badanie i ocenę sposobu wdrażania LPR poprzez wskaźniki produktu i rezultatu określone na poziomie każdego projektu. Po zakończeniu Programu na terenie obszaru rewitalizacji stwierdzono znaczny spadek interwencji Policji oraz liczby przestępstw i wykroczeń. W niewielkim stopniu spadała też liczba środowisk korzystających z pomocy społecznej. Natomiast liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy na rewitalizowanym obszarze znacząco wzrosła w stosunku do 2008 r.

¹ Dalej zwany Urzędem lub Miastem.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Dalej zwany LPR lub Programem.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Spójność Lokalnego Programu Rewitalizacji z innymi strategiami, programami oraz planami dotyczącymi rozwoju miasta i racjonalność planowanych działań rewitalizacyjnych

Opis stanu faktycznego

Obszar rewitalizacji wyznaczony uchwałą nr 93/2007 Rady Miejskiej z dnia 23 kwietnia 2007 r. wynosił 1 061 ha, tj. 9,5 % całkowitej powierzchni Miasta⁴. Na podstawie uchwały nr 803/2010 Rady Miejskiej z dnia 25 października 2010 r. rozszerzono teren podległy rewitalizacji o dodatkowe obszary o łącznej powierzchni 15,6 ha. Po zmianie obszar objęty rewitalizacją wynosił 1 076,6 ha, tj. 9,6 % całkowitej powierzchni Miasta.

dowód: akta kontroli tom I str. 38-45, 82-85, 305-308

Rada Miejska w Radomiu uchwaliła⁵ Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Radomia na lata 2007-2013, postanawiając jednocześnie, iż „*będzie on podlegał corocznej aktualizacji oraz uzupełnianiu o złożone fiszki projektowe*”, zawierające szczegółowe opisy projektów.

Do końca okresu objętego programowaniem (2013 r.) dokonano ośmiu zmian⁶ w zakresie projektów (fiszek) objętych LPR, w wyniku których pierwotną liczbę projektów zmniejszono z 115 do 102 projektów. Żadna z uchwał Rady Miejskiej zmieniająca zestaw projektów nie zmieniła treści zasadniczej części Programu, zawierającej diagnozę stanu Miasta (w tym – jego zdegradowanych obszarów) oraz założeń strategii działań rewitalizacyjnych.

dowód: akta kontroli tom I str. 11-37

Program został opracowany przez wyspecjalizowaną firmę WYG International, która w listopadzie 2006 r. sporządziła na zlecenie Marszałka Województwa Mazowieckiego raport oceniający projekt Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013, zaś w lutym 2008 r. opracowała „Strategię rozwoju Miasta Radomia na lata 2008-2020”, co zapewniało spójność LPR z wymienionymi dokumentami strategicznymi.

Program sporządzono w oparciu o szczegółową diagnozę stanu Miasta (w tym – wyodrębnioną diagnozę stanu obszarów wskazanych przez Radę Miejską do rewitalizacji) w płaszczyźnie zagospodarowania przestrzennego, sferze gospodarczej oraz sferze społecznej, która uwzględniała wytyczne zawarte w ustalonych przez Zarząd Województwa Mazowieckiego „Zasadach przygotowywania Lokalnych Programów Rewitalizacji”⁷.

dowód: akta kontroli tom I str. 46-132

Przyjęto trzy priorytety sytuacyjne, w odniesieniu do których zaplanowano szczegółowe działania rewitalizacyjne (wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego, wysoki poziom przestępczości i wykroczeń oraz poziom energetycznej wydajności budynków na przeznaczonych do rewitalizacji obszarach).

Ustalono osiem globalnych wskaźników strategicznych (w tym – spadek liczby popełnianych przestępstw, wzrost liczby pracujących oraz ilość nowo

⁴ Całkowita powierzchnia Miasta wynosi 11 180 ha.

⁵ Uchwała Rady Miasta Radomia nr 415/2008 z dnia 24 listopada 2008 r.

⁶ Uchwały Rady Miasta Radomia nr 550/2009 z 25 maja 2009 r., nr 586/2009 z 21 sierpnia 2009 r., nr 609/2009 z 7 września 2009 r., nr 621/2009 z 26 października 2009 r., nr 764/2010 z 28 czerwca 2010 r., nr 804/2010 z 25 października 2010 r., nr 118/2011 z dnia 30 maja 2011 r., nr 486/2013 z dnia 25 lutego 2013 r.

⁷ Załącznik nr 6 do „Szczegółowego opisu priorytetów RPO WM 2007–2013” – uchwała Zarządu Województwa nr 1961/385 z dnia 28 października 2010 r.

zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na określonym obszarze oddziaływania), wobec których planowano oceniać szczegółowe projekty włączane do Programu.

W opracowanym dokumencie ustalono także trzy grupy wskaźników, które miały być przyjmowane jako miary powodzenia procesu rewitalizacji: wskaźniki produktu⁸ (liczone w jednostkach materialnych lub monetarnych), wskaźniki rezultatu⁹ (odpowiadające bezpośrednim efektom zrealizowanych działań) oraz wskaźniki oddziaływania¹⁰ (odnoszące się do konsekwencji danego programu wykraczających poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów).

Szczegółowe zakresy wskaźników i ich wartości ustalano opracowując wspólnie z odpowiednimi podmiotami fiski projektowe, załączone do Programu.

dowód: akta kontroli tom I str.309-310, 354-481

W toku przygotowania Programu w IV kw. 2007 r. Urząd Miasta przeprowadził otwarty nabór fiszek do LPR. Informacje o Programie wraz z instrukcją o możliwości oraz terminie składania fiszek przez zainteresowane podmioty udostępniono na stronie internetowej Urzędu oraz w lokalnych mediach. Po uchwaleniu Programu na stronach internetowych Urzędu zamieszczono informacje o możliwości zgłaszania poprawek do zamieszczonych w LPR fiszek.

dowód: akta kontroli tom II str. 50-66

Do LPR włączono cztery projekty uwzględnione w przyjętym uchwałą Rady Miejskiej Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Kazimierzowskiego¹¹, opracowując dla pięciu kamienic oraz ich otoczenia szczegółowe projekty realizacyjne. Program w ostatecznej wersji obejmował 102 projekty inwestycyjne¹² na łączną kwotę 328 004,3 tys. zł, z których:

- 37 dotyczyło rewitalizacji budynków mieszkalnych (w tym – głównie ich termomodernizacji, wymiany systemów ogrzewania oraz odnowienia fasad i dachów, wraz z uporządkowaniem przyległych placów zabawa) na kwotę 39 720,7 tys. zł,
- 14 projektów na kwotę 70 250,5 tys. zł dotyczyło remontu ulic i placów, w tym jeden projekt (na kwotę 23 730,5 tys. zł) zakładał przebudowę kilku ulic wraz z budową nowych ciągów w otoczeniu budowanego centrum handlowego i w znacznej części (52,8 %) przewidywał finansowanie ze środków inwestora prywatnego,
- 22 projekty o łącznej wartości 123 491,3 tys. zł dotyczyło obiektów użyteczności publicznej (biblioteka, kluby, stowarzyszenia, a także – w ramach jednego projektu – trzy główne parki miejskie),
- 16 projektów na kwotę 48 740,0 tys. zł obejmowało placówki edukacyjne (w tym termomodernizację miejskich placówek szkolnych i przedszkolnych),
- 6 projektów szczegółowych na kwotę 9 100,0 tys. zł dotyczyło obiektów Szpitala Specjalistycznego (w tym – termomodernizację oraz wymianę sieci kanalizacyjnej i gazowej),

⁸ M.in. długość zmodernizowanych ulic i chodników obszarach objętych rewitalizacją, liczba nowopowstałej tzw. małej architektury, tj. oświetlenie, ławki, powierzchnia budynków poddanych renowacji.

⁹ M.in. powierzchnia terenów objętych rewitalizacją, liczba budynków zlokalizowanych na terenie zrewitalizowanych, powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektu.

¹⁰ M.in. wskaźnik bezrobocia wśród mieszkańców terenów rewitalizowanych, migracja z terenów poddanych rewitalizacji, liczba utrzymanych i nowopowstałych miejsc pracy na terenie zrewitalizowanym.

¹¹ Uchwała Rady Miasta nr 535/2004 z dnia 13 grudnia 2004 r.

¹² Z czego 53 były to inwestycje zgłoszone przez Gminę Miasto Radom, bądź jej jednostki. Natomiast 49 projektów pochodziło od pozostałych uczestników Programu, m.in. 31 projektów zgłosiły spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, 7 kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych.

- 7 projektów na kwotę 36 701,8 tys. zł dotyczyło zabytkowych obiektów sakralnych (w tym – budynek wykorzystywany przez opiekuńczą placówkę Caritas).

dowód: akta kontroli tom I str.354-481

W wyniku korekt dokonanych przez podmioty uczestniczące w Programie po zatwierdzeniu LPR w lutym 2013 r. łączna wartość planowanych inwestycji wzrosła do kwoty 329 107,8 tys. zł.

dowód: akta kontroli tom I str. 335

Szczegółowy opis projektów zawarty w załączniku nr 1 do LPR „Planowane Działania w latach 2007-2013 w Obszarze Rewitalizowanym do Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Radomia na lata 2007-2013” w każdym przypadku zawierał uzasadnienie potrzeby realizacji, opis bezpośrednich i pośrednich celów planowanych do osiągnięcia wraz z analizą zgodności z celami określonymi w innych dokumentach planistycznych (strategicznych), opis powiązań każdego projektu z innymi projektami uwzględnionymi w LPR, mierzalne wskaźniki produktu i rezultatu wraz z ustaleniem ich szacunkowych wartości docelowych. Dla każdego projektu oszacowano także wartość inwestycji wraz z określeniem wysokości udziału własnego przeznaczanego przez odpowiedni podmiot na realizację projektu. Było to zgodne z „Zasadami przygotowywania Lokalnych Programów Rewitalizacji” określonymi przez Zarząd Województwa Mazowieckiego.

dowód: akta kontroli tom I str.136-272, 354-481

Projekty ujęte w LPR były zgodne m.in. z:

- Strategią rozwiązywania problemów społecznych Miasta Radomia na lata 2005-2010 przyjętą uchwałą Rady Miejskiej nr 582/2005 z dnia 28 lutego 2005 r.,
- Wieloletnim Programem Inwestycyjnym Gminy Miasta Radomia przyjętym uchwałą Rady Miejskiej nr 244/2007 z dnia 17 grudnia 2007 r – z późniejszymi zmianami,
- Programem Aktywności Lokalnej dla Miasta Radomia na lata 2008-2013 przyjętym uchwałą Rady Miejskiej nr 314/2008 z dnia 31 marca 2008 r.,
- Strategią Rozwoju Miasta Radomia na lata 2007-2013 opracowaną przez firmę WYG International, której zlecono opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji przyjętą uchwałą Rady Miejskiej nr 371/2008 z dnia 25 sierpnia 2008 r.,
- Programem ochrony środowiska dla Gminy Miasta Radomia na lata 2009-2016 opracowanym przez Urząd Miejski w styczniu 2009 r.,
- uchwałą Rady Miejskiej nr 170/2011 z dnia 29 sierpnia 2011 r. w sprawie utworzenia Parku Kulturowego pn. Park Kulturowy Stary Radom,
- Planem Rozwoju Podstawowego Układu Drogowego Miasta Radomia na lata 2011-2020 przyjętym uchwałą Rady Miejskiej nr 231/2011 z dnia 18 listopada 2011 r.

dowód: akta kontroli tom I str. 13, tom II str. 67-169, 226-233

W zawartej w LPR analizie sytuacji Miasta nie wyodrębniono problematyki wyjątkowo zdegradowanych obszarów przemysłowych zlokalizowanych na ustalonym przez Radę Miejską obszarze planowanej rewitalizacji. Do zestawu projektów inwestycyjnych przewidywanych w ramach Programu włączono jedynie dwa projekty mające na celu adaptację obiektów przemysłowych do nowych funkcji (z przeznaczeniem dla Policji oraz dla Politechniki Radomskiej), które zrealizowano jedynie częściowo, uzyskując wskaźnik rezultatu w wysokości 6,67 % oraz 61,8 %.

dowód: akta kontroli tom I str. 46-272

Odpowiedzialny za prowadzenie spraw rewitalizacji Dyrektor Wydziału Funduszy Unijnych i Strategii Urzędu Miejskiego wyjaśnił, że w ramach prowadzonych przez Urząd konsultacji społecznych wszystkie podmioty (w tym – właściciele, bądź zarządcy obiektów przemysłowych położonych w zdegradowanym obszarze przemysłowym w okolicach ul. 1905 r.) miały szanse zgłosić stosowne projekty do Programu, ale żaden z wymienionych właścicieli, bądź zarządców nie wykazał takiego zainteresowania.

dowód: akta kontroli tom II str.48-49

Według stanu na dzień 15 grudnia 2015 r. teren wyznaczony do rewitalizacji objęty był 13 miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego¹³ uchwalonymi w latach 2008-2015. Do kontroli wytypowano 3 mpzp z ustalonych dla obszaru rewitalizacyjnego. Analiza ww. dokumentacji wykazała, że wyznaczony do rewitalizacji obszar miasta, wpisywał się w ustalenia mpzp. Dla obszaru objętego rewitalizacją w okresie od 24 listopada 2008 r. do 30 czerwca 2015 r. wydano trzy decyzje o warunkach zabudowy. Wszystkie wydane decyzje o warunkach zabudowy były zgodne z celami LPR.

dowód: akta kontroli tom II str. 262-282, 292-294

LPR nie wprowadził rozwiązań chroniących lokalną społeczność przed trwałym wysiedlaniem.

dowód: akta kontroli tom I str. 46-272

Prezydent Miasta wyjaśnił, że w LPR, ani w projektach w nim zawartych, problematyka wysiedleń mieszkańców nie była podejmowana. Problem taki nie był zidentyfikowany w Programie i nie były planowane w związku z tym działania.

dowód: akta kontroli, tom II str. 299

W LPR nie określono zasad wykluczających zadania rewitalizacyjne realizowane na terenach nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym.

dowód: akta kontroli tom I str. 46-272

W celu oceny postępu realizacji poszczególnych projektów i zadań inwestycyjnych, LPR przewidywał monitoring finansowy i rzeczowy w oparciu o system wskaźników. Dla potrzeb Prezydenta oraz radnych Miasta przewidziano coroczną ocenę stopnia realizacji działań i projektów w postaci Karty oceny realizacji Programu.

Urząd sporządził trzy sprawozdania z monitoringu LPR, tj.

- sprawozdanie za okres 2008-2011, w tym Kartę oceny realizacji Programu, w której stwierdzono, że wskaźnik produktu wynosi 50,71 % a wskaźnik rezultatu 59,17 %,
- sprawozdanie za 2012 r., w tym Kartę oceny realizacji Programu, w której stwierdzono, że wskaźnik produktu wynosi 53,35 % a wskaźnik rezultatu 61,76 %,
- sprawozdanie za okres 2007-2013, w tym Kartę oceny realizacji Programu, w której stwierdzono, że wskaźnik produktu wynosi 59,71 % a wskaźnik rezultatu 63,72 %.

Ww. sprawozdania sporządzono na podstawie monitoringu poszczególnych projektów, w tym monitoringu planowanych efektów realizacji w postaci wskaźników ilościowych dla produktu, rezultatu i oddziaływania.

dowód: akta kontroli tom I str.130-131, 343-344,482,688

¹³ Dalej zwany mpzp.

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Opis stanu
faktycznego

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Efektywność działań realizowanych na zdegradowanych obszarach miasta

W okresie objętym kontrolą częściowo lub całkowicie zrealizowano 67 ze 102 projektów wymienionych w załączniku nr 1 do LPR¹⁴, z czego sześć projektów¹⁵ uzyskało dofinansowanie ze środków działania 5.2 „Rewitalizacja miast” priorytet V „Wzmocnienie roli miast w rozwoju regionu” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013¹⁶. Siedem projektów dofinansowano z innych działań RPO WM m.in. z działania 3.1, 4.3, 7.1.

dowód: akta kontroli tom II str. 283-291

Oględziny 13 obiektów poddanych rewitalizacji w ramach LPR wykazały, że:

1. Zrealizowane projekty łączą się w większe obszary przestrzeni Miasta¹⁷, np. zrewitalizowany Park Leśniczówka stanowi obszar łączący funkcjonalnie tereny osiedla mieszkaniowego z nowoczesnym Zespołem Szkół Muzycznych¹⁸.
2. Rewitalizacja zespołu obiektów Radomskiego Szpitala Specjalistycznego stanowi odrębną całość w kwartale kilku ulic i poprzez odnowienie elewacji budynków wpłynęła na uporządkowanie przestrzeni publicznej.
3. Zrealizowany w ramach LPR układ komunikacyjny ulic Chrobrego, Malczewskiego, Wernera, Struga, Kelles-Krauza, Betonowa stanowi

¹⁴ Wersji LPR przyjęta uchwałą Rady Miasta nr 486/2013 z dnia 25 lutego 2013 r.

¹⁵ Kompleksowa rewitalizacja zabytkowych parków miejskich: Stary Ogród, Leśniczówka i im. T. Kościuszki – 16 367,4 tys. zł, Rewitalizacja Miasta Kazimierzowskiego w Radomiu poprzez remont i przebudowę zabytkowego budynku Kamienicy Starościńskiej na ul. Grodzkiej 8 wraz z otoczeniem – 1 696,8 tys. zł, Konserwacja neogotyckiego kościoła katedralnego w Radomiu – rewitalizacja budynku świątyni oraz ograniczenie kosztów eksploatacji i emisji zanieczyszczeń poprzez wybudowanie nowoczesnego – proekologicznego systemu ogrzewania – 6 660,0 tys. zł, Rewitalizacja zespołu zabytkowych budynków Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Radomiu – 448,6 tys. zł, Prace konserwatorskie w zabytkowym kościele p.w. ONMP w Radomiu – kontynuacja – zakup i montaż instalacji systemów wykrywania i napadu, telewizji przemysłowej oraz ochrony otoczenia poprzez monitoring miejski – 462,6 tys. zł, Centralny Ośrodek Szkolenia Inspekcji Transportu Drogowego – Rewitalizacja obiektów WITD w Radomiu – 2 584,7 tys. zł.

¹⁶ Dalej zwany RPO WM.

¹⁷ Młodzieżowy Dom Kultury przy ul. Słowackiego 17 znajdujący się naprzeciwko Parku Miejskiego im. T. Kościuszki oraz neogotyckiego kościoła katedralnego stanowią funkcjonalną całość. Kamienica Teatralna ul. Szewska 10 oraz położony w pobliżu zabytkowy zespół budynków Parafii Ewangelicko-Augsburskiej stanowią wyróżniające się estetyką elementy architektoniczne. Ponadto kamienica Szewska 10 sąsiaduje od tyłu ze zrewitalizowaną Kamienicą Artystyczną ul. Rwańska 7. Z kościołem Ewangelicko-Augsburskim sąsiaduje zrewitalizowana kamienica ul. Reja 5. Budynki II L.O. im. M. Konopnickiej przy ul. Kusocińskiego 8 i Biblioteka Publiczna przy ul. Kusocińskiego 13 tworzą funkcjonalnie połączone obiekty użyteczności publicznej a poprzez odnowione elewacje (zwłaszcza biblioteki) uatrakcyjniają obszar osiedla bloków z lat siedemdziesiątych. Park Stary Ogród ze wszystkim funkcjami parku rekreacyjno-wypoczynkowego (w tym duży bogato wyposażony plac zabaw dla dzieci) stanowi starannie zagospodarowany element przestrzeni publicznej miasta równoważący sąsiedztwo węzła komunikacji drogowej i znajdującego się po drugiej stronie ulicy centrum handlowego.

¹⁸ Dyrektor Wydziału Funduszy Unijnych i Strategii oświadczył, że obiekt Zespołu Szkół Muzycznych wybudowano przez Miasto w latach 2007-2010 ze środków Gminy Miasta Radomia i funduszy unijnych (Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko - wartość projektu: 43 752,4 tys. zł, kwota dofinansowania 21 728,7 tys. zł).

podstawowy węzeł komunikacji obszaru nowoczesnego centrum handlowego ze starą zabudową miasta.

4. W ramach rewitalizacji odnowiono obszary Miasta, które są obecnie atrakcją turystyczną np.:
 - ul. Żeromskiego na odcinku od ul. Witolda do ul. Malczewskiego wraz z placem przed kościołem Bernardynów stanowi starannie zagospodarowany fragment miasta, wykończeniem nawiązujący do zabytkowego charakteru miejsca,
 - odrestaurowana kamienica Starościńska na ul. Grodzkiej 8 położona na terenie Miasta Kazimierzowskiego w sąsiedztwie kościoła pw. św. Jana i plebanii na tyłach kamienicy rodziny Deskurów jest fragmentem historycznych zabudowań zamku Radomskiego - obiekt wpisuje się w charakter zrekonstruowanych elementów historycznych zabudowań (murów obronnych, fosy).

dowód: akta kontroli tom II str. 296-298

Najwyższe współczynniki realizacji uzyskano w liczącej trzy¹⁹ projekty grupie inwestycji w infrastrukturę ochrony zdrowia, które zrealizowano średnio w 221,1 % (wskaźnik realizacji produktu) i 258,9 % (wskaźnik rezultatu). Przeprowadzono termomodernizację poszczególnych budynków Radomskiego Szpitala Specjalistycznego i zrealizowano ujęte w LPR cele służące zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń powietrza oraz poprawie estetyce budynków i podniesieniu komfortu pacjentów.

Obok środków uzyskanych w ramach RPO WM (w kwocie 214,5 tys. zł) realizujący projekty Radomski Szpital Specjalistyczny uzyskał i wydatkował środki pochodzące z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w kwocie 1 085,6 tys. zł.

dowód: akta kontroli tom I str. 485-491

W liczącej 13 projektów grupie podjętych inwestycji drogowych uzyskano średnie wskaźniki w wysokości 146,0 % (wskaźnik produktu) i 100 % (wskaźnik rezultatu). Obok modernizacji ulic i placów na obszarze Miasta objętym LPR zrealizowano całkowicie nowy układ komunikacyjny wokół centrum handlowego wybudowanego przez inwestora prywatnego, wykorzystując wydatkowane przez niego środki. Obok przewidzianej w LPR poprawy komunikacji publicznej w Mieście zrealizowano także nowe oświetlenie ulic, modernizację chodników oraz wybudowano odcinki ścieżek rowerowych. Realizujący inwestycje Miejski Zarząd Dróg i Komunikacji uzyskał 16 629,6 tys. zł ze środków RPO WM, 10 832,2 tys. zł od inwestora prywatnego oraz 1 993,9 tys. zł z celowej dotacji rządowej.

dowód: akta kontroli tom I str. 540-556

W liczącej pięć projektów grupie zrealizowanych projektów rewitalizujących zabytkowe obiekty sakralne uzyskano średnie wskaźniki w wysokości 104 % (wskaźnik realizacji produktu) i 97 % (wskaźnik rezultatu). Obok renowacji zabytkowej substancji obiektów wykonano monitoring otoczenia obiektów.

dowód: akta kontroli tom I str. 526-527, 557-560, 563-564, 568-601, 608-609

W liczącej 18 podjętych projektów rewitalizujących budynki mieszkaniowe uzyskano średnie wskaźniki w wysokości 78,6 % (wskaźnik produktu) i 135,7 % (wskaźnik rezultatu). Zrealizowane projekty obejmowały głównie termomodernizację budynków służącą zmniejszeniu emisji oraz obniżeniu kosztów eksploatacji oraz przebudowę

¹⁹ Zarówno tu jak i kolejnych grupach uwzględniono jedynie projekty zrealizowane całkowicie, bądź częściowo.

otoczenia budynków (w tym – utworzenie placów zabaw dla dzieci) i jego monitoring. Wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe wydatkowały 6 960,3 tys. zł.

dowód: akta kontroli tom I str. 520-533, 537-563, 571-580, 586-604, 616-619

W liczącej 13 częściowo lub całkowicie zrealizowanych projektów grupie inwestycji rewitalizujących infrastrukturę obiektów użyteczności publicznej uzyskano średni wskaźniki w wysokości 57,0 % (wskaźnik realizacji produktu) i 58,2 % (wskaźnik rezultatu).

Największy z tych projektów dotyczył rewitalizacji trzech parków miejskich, którym przywrócono funkcje rekreacyjne w znacznej części miejskiego śródmieścia. Pozostałe inwestycje dotyczyły obiektów umacniających tkankę społeczną i społeczny kapitał Miasta (działalność organizacji społecznych, kulturowych i środowiskowych).

dowód: akta kontroli tom I str. 482-619

W złożonej z 15 projektów grupie podjętych inwestycji w infrastrukturę edukacyjną uzyskano średnie wskaźniki w wysokości 59,4 % (wskaźnik realizacji produktu) i 61,8 % (wskaźnik rezultatu). Projekty te obejmowały termomodernizację (wraz z poprawą estetyki) prowadzonych przez Miasto placówek edukacyjnych wszystkich poziomów (od przedszkolnych do szkolnictwa średniego) oraz adaptację budynku przemysłowego na potrzeby szkoły wyższej.

dowód: akta kontroli tom I str. 482-619

Pozostałych 35 projektów nie zrealizowano, głównie z powodu braku środków finansowych jednostek odpowiedzialnych za ich realizację. Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe wpisując swoje projekty do LPR upatrywały szansy aplikowania o dotacje ze środków unijnych w ramach RPO WM. Jednakże Urząd Marszałkowski nie ogłosił wstępnie planowanego konkursu dla tej grupy beneficjentów.

dowód: akta kontroli tom I str. 659-688

Sprawozdanie z monitoringu Programu za okres 2007-2013 wykazało, że na obszarze objętym rewitalizacją w zakresie efektów społecznych nastąpiło:

- zmniejszenie liczby środowisk (osób lub rodzin) korzystających z zasiłków pomocy społecznej z 4 345 w 2008 r. do 4 246 w 2013 r.,
- zwiększenie liczby bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy z 6 635 w 2008 r. do 11 024 w 2013 r.,
- zmniejszenie liczby interwencji Policji z 29 520 w 2008 r. do 14 698 w 2013 r.,
- zmniejszenie liczby kradzieży z 994 w 2008 r. do 416 w 2013 r.,
- zmniejszenie liczby rozbojów z 148 w 2008 r. do 70 w 2013 r.,
- zmniejszenie liczby uszkodzenia ciała z 89 w 2008 r. do 33 w 2013 r.

W objętym kontrolą okresie na rewitalizowanym obszarze Miasta zarejestrowano 5 718 nowych podmiotów gospodarczych.

dowód: akta kontroli tom I str. 659-688, tom II str. 46-47, 302

W kontrolowanym okresie Urząd nie wprowadził ułatwień dla prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji.

Prezydent Miasta wyjaśnił m.in., że w samym dokumencie nie były ujęte specjalne działania ułatwiające prowadzenie działalności gospodarczej na terenie objętym LPR. Gmina Miasto Radom posiada narzędzia w postaci zachęt podatkowych, jednak skierowane dla przedsiębiorców w całym mieście, a nie wyłącznie na obszarze objętym LPR.

dowód: akta kontroli tom I str. 46-273, tom II str. 301

W objętym kontrolą okresie na realizację 67 projektów wydatkowano łącznie 140 866,8 tys. zł, co stanowiło 42,8 % kwoty przewidzianej w LPR. 25,9 % wydatkowanych kwot stanowiły środki RPO WM (36 595,0 tys. zł), zaś 59,2 % - środki własne inwestorów (83 455,3 tys. zł). Ponadto: 2,9 % środków (4 169,8 tys. zł) pochodziło z dotacji budżetu państwa, 1,6 % (2 376,8 tys. zł) – ze wsparcia Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, a 1 % (14 269,6 tys. zł) – ze źródeł innych.

dowód: akta kontroli tom I str. 659-688

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Pana Prezydenta, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁰ przysługuje Panu Prezydentowi prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Warszawa, dnia grudnia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Agnieszka Bolesta
doradca techniczny

.....
podpis

.....
podpis

²⁰ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.

